

Dinsdag 9 februari 2010

Toespraak van

JOKE SCHAUVLIEGE

VLAAMS MINISTER VAN LEEFMILIEU, NATUUR EN CULTUUR

Colloquium MINAraad

De aanpak van de toekomstige klimaatonderhandelingen

vanuit het perspectief van de Vlaamse Regering

(uitgesproken door adjunct-kabinetschef Jan Winters

– enkel het gesproken woord telt)

Geachte voorzitter,

Dames en heren,

Sta me toe eerst minister Joke Schauvliege te verontschuldigen. Parlementaire werkzaamheden in de commissie Leefmilieu – een hoorzitting gevolgd door een 8-tal vragen om uitleg – verhinderen haar aanwezigheid hier.

We zijn aan het eind gekomen van het door de MINA-raad georganiseerde colloquium over de gevolgen van de afspraken in

Kopenhagen en over de toestand van de onderhandelingen na de Klimaattop.

De vorige sprekers hebben elk vanuit hun eigen expertise een boeiend licht geworpen op hoe zij nu de invulling van het **Akkoord van Kopenhagen** en het verdere verloop van de klimaatonderhandelingen zien. De conferentie in Kopenhagen en haar eerder teleurstellende resultaten zijn van die aard, dat een zekere bezinning nodig is over hoe het nu verder moet.

Procesmatig is het voor minister Schauvliege, die zelf in Kopenhagen aanwezig was, duidelijk dat er verder binnen het VN-kader onderhandeld moet worden. Maar het is evenzeer duidelijk dat er een nieuwe formule moet gevonden worden die de efficiëntie van het proces ten goede komt zonder te raken aan de transparantie ervan. Hoewel het Kopenhagenakkoord zoals het vandaag voorligt, politieke sturing verschaft, is het een hele uitdaging om dit inhoudelijk en juridisch verder uit te werken.

Vlaanderen streeft, net zoals de EU, immers naar een juridisch bindend akkoord waarbij alle partijen zich engageren volgens hun eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden. Alle industrielanden moeten vergelijkbare, gelijkaardige of gelijkwaardige inspanningen leveren en de opkomende economieën moeten meer inspanningen leveren bovenop hun huidige energie- en klimaatbeleid. Op dit ogenblik is nog niet duidelijk hoe precies de voorbereidingen voor

COP16 in november 2010 zullen verlopen en of er bijkomende vergadering zal worden gepland. Het is echter overduidelijk dat België in de tweede helft van 2010 een cruciale rol in dit dossier zal spelen. Het is een hele uitdaging voor minister Schauvliege om als voorzitter van de Raad Leefmilieu dit in goede banen te leiden.

Vlaanderen wacht echter niet op het verdere verloop van de internationale klimaatonderhandelingen om zijn eigen **klimaatbeleid** aan te scherpen. Binnen België spelen we een actieve rol in de onderhandelingen over de verdeling van de doelstellingen voor België uit het Europese Energie- en klimaatpakket. Hieraan zitten heel wat technische kwesties vast, zoals de link met de hernieuwbare energiedoelstelling – in eerste instantie een bevoegdheid van minister Van den Bossche – en de uitbreiding van het toepassingsgebied van het emissiehandelssysteem. Vanaf 2013 zullen immers een aantal bijkomende emissiebronnen onder het emissiehandelssysteem vallen. We zijn hard bezig om de administratieve aanpak hiervan en de impact op het niet-ETS emissieplafond uit te werken.

Volgens de meest recente bottom-up inschattingen kan België, bij uitvoering van het vastliggende interne beleid EN met een aantal bijkomende of aangescherpte interne maatregelen (wat we gemeenzaam het WAM-scenario ‘with additional measures’

noemen), tegen 2020 haar broeikasgasuitstoot in de niet-ETS sectoren, dat zijn dus de sectoren die niet onder het Europese emissiehandelssysteem vallen, met bijna 13% terugdringen ten opzichte van de 2005-uitstoot en dit ondanks een toenemende bevolking. Voor Vlaanderen gaat het om een reductie van 12% over deze periode vertrekkende vanuit die bottom-up benadering. Hieruit blijkt dat de -15% doelstelling voor België, volgend uit de unilaterale -20% doelstelling van de EU, ambitieus maar haalbaar is. De haalbaarheid wordt uiteraard bevorderd doordat het pakket in de inzet van flexibele mechanismen voorziet in lijn met de Europese afspraken ter zake. Onze berekeningen tonen aan dat het realiseren van deze doelstelling de Vlaamse overheid ongeveer 1 miljard € zal kosten in de periode 2013-2020.

Indien de voorwaarden voldaan zijn voor de EU om over te stappen naar haar -30% doelstelling, zullen België en Vlaanderen uiteraard ook bijkomende inspanningen leveren. We weten echter op dit moment nog niet hoeveel die precies zal bedragen. We voorzien dat het verstrengen van de niet-ETS doelstelling met ongeveer 10%, de Vlaamse overheid minstens een half miljard € extra zal kosten over de periode 2013-2020.

Het gaat dus om een grote financiële inspanning vanwege de overheid en we moeten er dan ook over waken dat de middelen zo

efficiënt mogelijk besteed worden. Vlaanderen zal onder impuls van minister Schauvliege midden 2010 starten met een proces dat moet uitmonden in een **Vlaams klimaatbeleidsplan 2013-2020**. Dat plan moet het kader vormen voor zowel een verdieping als een verbreding van het Vlaamse klimaatbeleid. Voor de omvorming van Vlaanderen tot een klimaatpositieve samenleving, zullen immers totaal nieuwe technologieën, processen en producten nodig zijn waar Vlaanderen een ontwikkelingsplatform voor kan bieden. De komende jaren zullen we daarom in overleg met het middenveld en rekening houdend met het geïntegreerd karakter van het klimaatbeleid, een Vlaamse klimaatstrategie ontwikkelen die tegemoet komt aan deze grote uitdagingen. Minister Schauvliege streeft naar duidelijke, beleidsdomein overschrijdende afsprakenkaders om het geïntegreerde karakter en de doeltreffendheid van de maatregelen te verhogen. Ze zal daarom in overleg met alle betrokken Vlaamse ministers een organisatie- en financieringsstructuur uitwerken die hen moet inspireren om elk binnen de eigen bevoegdheidsdomeinen maximaal bij te dragen aan het realiseren van de Vlaamse klimaatdoelstellingen. Het aangaan van de klimaatuitdaging past volledig binnen de Pact2020 doelstelling “Groen Stedengewest” van de Vlaamse Regering.

Uit de regeerakkoorden van de **Waalse en Brusselse regeringen** kunnen we opmaken dat deze gewesten het pad van een ambitieus

klimaatbeleid willen bewandelen. Aangezien deze regeringen zeer concrete doelstellingen voor zichzelf naar voren geschoven hebben, gaat de Vlaamse Regering er van uit dat zij die ook zullen realiseren en dat zij zich ook in die zin engageren in de intra-Belgische onderhandelingen over de verdeling van de doelstellingen uit het energie-klimaatpakket. Vlaanderen verwacht voorts dat de **federale overheid** haar instrumenten optimaal inzet voor het terugdringen van de broeikasgasuitstoot maar dat ze hierover wel overleg pleegt met de gewesten zodat het gewestelijke en federale beleid beter op elkaar afgestemd is en elkaar versterkt. Daarnaast gaat Vlaanderen ervan uit dat de federale overheid een grote rol kan spelen in de financiering van de inspanningen die ontwikkelingslanden moeten leveren in het kader van een internationaal klimaatakkoord.

Minister Schauvliege zal in de tweede helft van 2010, wanneer België het voorzitterschap van de EU op zich neemt, de **Europese milieuraad** voorzitten. Haar deelname aan de conferentie in Kopenhagen was alvast een goede gelegenheid om zich voor te bereiden op deze taak. Ze heeft verschillende bilaterale ontmoetingen gehad met Europese en andere collega-ministers. Als voorzitter van de milieuraad zal ze er over moeten waken dat Europa als een eensgezind blok aan deze onderhandelingen blijft deelnemen en dat het met één stem blijft spreken. Wellicht is het niet nodig dat de EU tegen COP16 haar standpunten verder technisch uitwerkt, wel

dat ze meer tijd steekt in het toelichten en uitleggen van haar voorstellen aan haar onderhandelingspartners en in het bouwen van allianties. Immers, één van de uitdagingen na Kopenhagen is het herstellen van het vertrouwen tussen de onderhandelingspartners.

Dames en heren,

U stelt met mij vast dat het bereiken van internationale afspraken inzake klimaatbeleid geen sinecure is. U heeft met mij ook kunnen vaststellen dat minister Schauvliege voor een immense uitdaging staat om binnen de EU en binnen België te werken aan een ruime consensus inzake ambitieuze, realistische, haalbare, betaalbare, evenwichtige en billijke klimaatdoelstellingen.

Onze klimaatpolitiek moet gedurfd zijn. We moeten in Europa 'out of the box' durven denken en nieuwe, creatieve en innovatieve maatregelen nemen. Maar bovenal zullen we er ook voor moeten zorgen dat datgene waartoe we ons engageren, daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Op dat gebied heeft Vlaanderen van niemand lessen te leren. Wij zijn onze engagementen nagekomen. Sommigen noemden deze niet ambitieus, maar we hebben ze wel gehaald. Ik daag u uit om na te gaan welke doelstellingen anderen voor zichzelf hadden uitgezet, en waar ze nu staan.

Wanneer minister Schauvliege een nieuwe Vlaamse Klimaatconferentie bij elkaar roept, is dat een uitnodiging voor elk

van u om samen na te denken over wat we gaan doen en hoe we dat gaan doen om daar te raken waartoe we ons geëngageerd zullen hebben.

Tot slot, dames en heren, wil ik Hubert David danken. In de achttien jaar dat hij mee een centrale rol speelde in de MINAraad, eerst als ondervoorzitter en de laatste 5 jaar als voorzitter, heeft hij mee het denken rond het milieubeleid in Vlaanderen bepaald. Dat dit colloquium, het eerste grote evenement van de MINAraad, sinds hij in juni 2009 een strategische adviesraad werd, in het teken staat van het klimaatbeleid, is mede aan hem te danken. Klimaat en energiedossiers hebben altijd zijn bijzondere aandacht genoten. Hubert, sta me toe om u namens de minister van harte te danken voor uw inzet.

En de nieuwe ploeg van de MINAraad wens ik namens de minister het allerbeste toe en laten we samen werken om het milieu en het milieubeleid in Vlaanderen nog beter te maken.

Dank u.

Jan Winters

Adjunct-kabinetschef Leefmilieu en Natuur

Namens Joke Schauvliege

Minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur